ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ

«Εἴμαστε εἰς τὸ "ἐμεῖς" καὶ ὄχι εἰς τὸ "ἐγώ". Καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μάθωμεν γνώσ' ἂν θέλωμεν νὰ φτιάσωμεν χωριόν, νὰ ζήσωμεν ὅλοι μαζί» (Μακρυγιάννης)

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΙΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΟΚΥΛΕΙΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ
«Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»

Αθανασόπουλος Αθανάσιος
Πουλιέων 14
Νέα Φιλαδέλφεια 11524

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΟΝΩΝΟΣ 39 — ΠΑΓΚΡΑΤΙ (ΑΘΗΝΑ) ★ ΤΗΛΕΦΩΝΑ 67.17.178 — 72.91.241/4 ★ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ★ ΑΡ. Φ. 9 — ΣΕΒΡΗΣ — ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1984 ★ ΔΙ

ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΗ

Μνήμες αβάσταχτες

«Τότε που η ψυχή βγαίνει απ' το σώμα. Τότε που της καρδιάς οι χτύποι κοπιάζουν. Τότε που τα μάτια δακρύζουν κι το στήθος φουσκώνει»

ΑΝ ΚΑΝΟΥΜΕ μια χρονική χαρτογράφηση των μεγάλων αγώνων της Φυλής, σίγουρα θα τοποθετήσουμε σε κάθε μια μέρα απ' τις 360 του χρόνου και μια μεγάλη ιστορική στιγμή, αγώνα και πάλης του λαού μας.

Αυτό όμως που συμβαίνει, μέσα στις 27 μέρες του Οκτώβρη και του Νοέμβρη [28 Οκτώβρη — 25 Νοέμβρη], ξεπερνάει την αντοχή μας!

Έπος 1940 — Εθνική Αντίσταση — Πολυτεχνείο!

Μα είμαστε εμείς οι ίδιοι, που μας αναπλάθει ο χρόνος και μας ξαναγεννάει το πνεύμα, είμαστε μεις οι ίδιοι που περπατάμε στο γνώριμο δρόμο που χάραξαν οι Θερμοπύλες, το '21, το '40, το 1941 - 44, η 17η Νοέμβρη 1973! Τα σκονισμένα ρούχα μας αλλάζουμε κάθε φορά και συνεχίζουμε.

Το Έπος του '40, στέκεται Ολύμπιο στις κορυφές του ανθρώπινου πνεύματος και ακτινοβολεί. Η λαβωμένη περηφάνεια της ελληνικής ψυχής μετουσιώνεται σε ατσάλι καυτερό, απ' το ίδιο μείγμα που θγάζει η Πατρίδα και φωλιάζει σε κάθε Έλληνα. Χτυπάει και καίει το μαύρο κτηνάνθρωπο, τα φασιστικά τέρατα που έχουν ήδη ρημάξει και ξεντελίσει μια Ευρώπη ολόκληρη. Είναι η Φωνή της ελπίδας στην παναθρώπινη αγωνία για Χαρά και Ζωή. Είναι η έκφραση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Είναι η ίδια φωνή που ακούστηκε το 1821. Είναι ο αιώνιος αγώνας για εθνική ανεξαρτησία και προκοπή. Ένας αγώνας δύσκολος, που τρέφεται μόνο με αίμα, με εκατομμύρια νεκρούς. Ύστερα από σκληρή θάλη, οι ομογάλακτοι χιτλερικοί θα πανηγυρίσουν γιατί πάτησαν με τις θράμνες μπότες τους το ζεματισμένο με αίμα, ελληνικό χώμα.

Η αδούλωτη ψυχή των ηρώων της Αλβανίας, αφήνει το άψυχο κουφάρι της στα ματωμένα χιόνια και φτερουγίζει στις ελεύτερες ανταριασμένες δουνακορφές της Ελλάδας. Ο αγώνας αλλάζει απλώς μορφή. Τώρα λέγεται Αντίσταση. Αντίσταση στην ύλη, στην εκμετάλλευση, στην ταπείνωση, στον εξευτελισμό. Αντίσταση στους θδελυρούς Έλληνες δοσίλογους, στους Εφιάλτες, στα ξένα κοράκια που καρποδοκούσαν να σπαράξουν την ανεξαρτησία και την ελευθερία του λαού μας. Μα οι ανθρώπινες μορφές των ηρώων κινούνται ήδη, στις απάτητες κορφές των βουνών μας και ο Λαός, ο Αφέντης Λαός, σύσσωμος ακολουθεί.

Ήρωες, άπαρτα βουνά,
Ήρωες με δώδεκα ζωές,
Κάστρα του Ολύμπου
και του Παρνασσού φωτιάσματα,
Ήρωες μας τα χιλάσματα.

Ο Λαός μεγαλουργεί. Συντρίβει τα κουφάρια των ξένων και νιάτων καταπεστιών του. «Της Λευτεριάς τ' φεγγοβόλο αστέρι» μεσουρανεί και πάλι. Όμως, στα γαλανά ουρανό της ελληνικής γης, όπως και παλιά έτσι και τώρα, κρύβονται και μαυρίζουν τα λευκά του σύννεφα οι αιώνιοι εχθροί του. Ίδιοι είναι δεν άλλαξαν ποτέ. Τότε στις Θερμοπύλες τους έλεγαν Πέρσες, στον καιρό του Μακρυγιάννη τους έλεγαν Γάλλους, Άγγλους, Ρώσους. Στην εποχή μας τους λένε «συμμάχους». Τι ειρωνία, αλήθεια! Και οι άλλοι; Τα τέρατα που γεννήθηκαν από Ελληνίδα μάννα και μπολιάστηκαν με το μικρόβιο της προδοσίας; Το όνομά τους δεν έχει σημασία. Τότε τους λέγανε Εφιάλτες, αργότερα δοσίλογους και ταγματασφαλίτες, πιό πρόσφατα, πράκτορες «ξένων δυνάμεων». Τα κατάφεραν να δέσουν πάλι το λαό μας. Μα καλά, δε διδάχτηκαν τίποτα από την ιστορία; Ξεπόδησαν και δολοφόνησαν το Νησί της Αφροδίτης — την Κύπρο, βασάνισαν και ρήμαξαν στις φυλακές και τις εξορίες, τους Έλληνες πατριώτες! Πάλι, δεν υπολόγισαν την αδούλωτη ελληνική ψυχή! Την ψυχή που κούρνιασε στο Πολυτεχνείο και στη Νομική και φτερούγισε σ' όλη την Ελλάδα. Τη ψυχή που έγινε ολοκαύτωμα όπως τότε στο Κούγκι.

Έλληνες, κάποτε πρέπει να θάλουμε μυαλά!

Κι όπως λέει κι ο μεγάλος Μακρυγιάννης: «...Είμαστε εις το εμείς και όχι εις το εγώ. Και εις το εξής να μάθωμεν γνώσ' αν θέλωμεν να φτιάσωμεν χωριόν, να ζήσωμεν όλοι μαζί».

Να τσακίσουμε και ν' ανατρέψουμε τους σύγχρονους Εφιάλτες και να βαδίσουμε ενωμένοι στο δρόμο που χάραξε το '40, η Εθνική Αντίσταση, το Πολυτεχνείο. Για ένα καλλίτερο αύριο. Για ένο αύριο χωρίς πόλεμο. Να περιφρουρήσουμε και να αγωνιστούμε για τη Δημοκρατία και την Ειρήνη, — που τόσο κινδυνεύει στις μέρες μας. Για καλλίτερες συνθήκες δουλειάς, για παιδεία, εθνική ανεξαρτησία και λαϊκή κυριαρχία. Αυτά τα προστάγματα των καιρών, δεν είναι υπόθεση άλλων, είναι υπόθεση του καθενός από μας.

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΡΟΚΥΛΙΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΕΙ ΥΔΡΟΜΕΤΡΗΤΕΣ

Διαπιστώσεις - Απόψεις

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΣΤΙΓΑ των ασυνείδητων εργολάβων έχουμε γράψει και παλιότερα. Βέβαια από τη στιγμή που δεν τιμωρούνται με αφαίρεση άδειας —όχι με πρόστιμο— ξεθαρρεύτηκαν και ζητάνε και ρέστα. Η ασφαλιστότρωση του κομματιού Κροκύλιο — Κρυα βρύση έγινε πέρυσι από τον εργολάβο Σακελλάρη. Το έργο αυτό, κατά τη γνώμη μας πρέπει να θεωρηθεί ανατάλληλο από πλευράς κακοτεχνίας. Το σκάσιμο του δρόμου απ' οπού είναι σε τόσες μερές που νομίζουμε ότι η «γιατρειά» του —όποια κι αν είναι— θα είναι πρόσκαιρη. Πάλι θα χαλάσει.

Αυτό όμως, είναι το ένα σκέλος του προβλήματος. Το άλλο είναι η σημερινή φορά του συγκεκριμένου εργολάβου. Δηλαδή δε φτάνει που δεν τιμωρήθηκε, αλλά επανερχόμενος στο χωριό υστερα από ένα χρόνο «βγαλε» και γλώσσα! Και μίλησε με απρέπεια προς τις κοινοτικές αρχές. Έκρεπε το χωριό να τον «φαο' μι τα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

ΟΙ ΟΡΚΟΙ

Για να μαθαίνουν οι νέοι και να μη ξεχνούν οι παλιοί

ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΑΣΦΑΛΛΙΤΗ

«Ορκίζομαι εις τον Θεόν τον άγιον τούτον όρκον, ότι θα υπακούω απολύτως εις τας διαταγάς του Ανωτάτου Αρχηγού του Γερμανικού Στρατού, Αδόλφου Χίτλερ. Θα εκτελώ πιστώς επίσης τας ανατεθησομένας μοι υπηρεσίας και θα υπακούω άνευ όρων εις τας διαταγάς των ανωτέρων μου. Γνωρίζω καλώς, ότι δια πάσαν αντίρρησιν εναντίον των υποχρεώσεών μου, τας οποίας δια του παρόντος αναλαμβάνω, θέλω τιμωρηθεί παρά των Γερμανικών Στρατιωτικών Νόμων».

ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΡΤΗ ΤΟΥ ΕΛΑΣ

«Εγώ, παιδί του Ελληνικού Λαού, ορκίζομαι να αγωνιστώ πιστά από τις τάξεις του ΕΛΑΣ, χύνοντας και την τελευταία ρανίδα του αίματός μου, σαν γνήσιος πατριώτης για το διώξιμο του εχθρού από τον τόπο μας για τις ελευθερίες του Λαού μας, κι ακόμα, να είμαι πιστός και άγρυπνος φρουρός προστασίας στην περιουσία και το βιός του αγρότη. Δέχομαι προκαταβολικά την ποινή του θανάτου αν ατιμάσω την ιδιότητά μου ως πολεμιστής του Έθνους κατιτού Λαού και υπόσχομαι να δοξάσω και να τιμήσω το όπλο που κρατώ και να μην το παραδόσω αν δεν ξεσκλαβωθεί η Πατρίδα μου και δεν γίνει ο Λαός νοικοκύρης στον τόπο του».

Σημείωση: Ο όρκος του Αντάρτη προτοδόθηκε στη Γραμματεία Ο.Ε.Υ.Ε.

ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΤΡ. ΧΡ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

(2ο)

Πολιτισμός και κουλτούρα

Και οι δύο αυτοί όροι, ιδιαίτερα ο όρος «πολιτισμός», είναι όχι μόνο δύσκολα να ερμηνευτούν, αλλά και να διαχωριστούν. Αντί λοιπόν να περιορίσουμε τις έννοιες αυτές, δίνοντας κάποιον ορισμό, κρίνεται πιο σκόπιμο να παραθέσουμε παραδείγματα και έγκυρες κοπόψεις.

Π ο λ ι τ ι σ μ ό ς είναι ένα πολυδιάστατο και πολύμορφο σύνολο από έννοιες, αξίες και ανθρώπινες κατακτήσεις. Το είδος αυτών των εννοιών, ο δαλμός και η ιδιαιτερότητα χαρακτηρίζουν τις ανθρώπινες ομάδες ή κοινωνίες.

Όλοι μας ζούμε μέσα σ' ένα κοινωνικό σύνολο με τέτοια χαρακτηριστικά και παρακολουθούμε συνειδητά τη διαρκεί σύγκρουση εκείνων των στοιχείων που προάγουν τον πολιτισμό και εκείνων που εμποδίζουν την προαγωγή του και την πρόοδο.

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι αυτό που λέγεται πολιτισμός, ταυτίζεται με την πρόοδο, την εξέλιξη, τον ανθρωπισμό, την ευγένεια, τους καλούς τρόπους και είναι μια συνεχής διεργασία μέσα από την οποία περνάει ο άνθρωπος και δελτιώνεται συνεχώς πνευματικά και εξελίσσεται ψυχικά. Ο ιδιαίτερός του χαρακτήρας σε μια δοσμένη κοινωνία, διαμορφώνεται κάθε φορά από τις συνθήκες και το δαιμόνιο της ταξικής πάλης.

Ο πολιτισμός θάζει φραγμό στις πιο κακές μας παρορμήσεις, στις πιο εγωιστικές μας τάσεις, στα πιο παράλογα ενστικτά μας.

Στην έννοια του πολιτισμού ενυπάρχει η ιδέα ότι η ανθρωπότητα τείνει να γίνει ολόενα και πιο ενιαία, πιο ομοιογενής, πιο παγκόσμια! (Ο Μαρξ καθορίζει τη φύση του πολιτισμού σαν «καθολική μορφή κοινωνικής συνείδησης»).

Ο πολιτισμός, αναμφισβήτητα έχει πολλά στοιχεία που συνθέτουν νέες αξίες για το σημερινό άνθρωπο.

— Η τεχνική και η επιστήμη πλουτίζουν την ανθρώπινη γνώση και μπορούν να ελευθερώσουν τον άνθρωπο από κιόεργες ταλαιπωρίες.
— Η διάδοση των γνώσεων από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης βοηθάει τον άνθρωπο αποτελεσματικά.
— Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου θγάζει από την ταπείνωση και την αθλιότητα εκατομμύρια ανθρώπους.
— Ο σύγχρονος άνθρωπος, γίνεται πο-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 2

ΑΠΟΡΙΕΣ

Ο δρόμος «φάντασμα»

— Θα φκιάσ'νι λέει τον δρόμον, τ' άγκαις;
— Ποιό δρόμον, τι λες τώρα. Άλ στη δ'λιάς π' θα φκιάσ'νι αυτήνοι δρόμον!
— Αγού έτσ' λένι σόλοι. Ον Κώστας είπι ότ' τα μηχανήματα άρχισαν κι ό-λα σ'ν αλλ'η άκρ'.
— Μην αγκούς τίποτα. Ούλα γήματα είνι.
— Μα ου Κώστας τα ιδ'ι μι τα μάτια τ' τα ρίχνι ά-σφαλτου. Τι, γέματα μ' λέι;
— Ου Κώστας δε νοιγάει. Δεν ιδεί τίποτα. Ν' αγκούς τι σ'λέω 'γω. Τι ξέρ' ου Κώστας απου δρόμον;
— Δίρού τ' άηδι σ'λέω. Τι σιρόβός γίνι; Ρίχνι, λέει κι πίσω κι οι λίγις σέρις θάνι φτάσει μέσα σου χουμό!
— Δε λέν'ι, ντίπ χαζός είαι; Δρόμους δε γίνιτι!
— Αγού σόλ'οι τον λένι, ισό γιατί δε νοι πατεί! Θέλ'ς να πάμι να τον ιδούμι μι τα μάτια μας;
— Τίρα να ιδείς Θανάσ'! Κι δυ μπρουστά να περπατάνι τωραφά τα μηχανήματα, κα μη ποιεός τίποτα, τ' αγκούς;
— Μα τι α'λες τώρα! Να ιδού τον μηχάνημα να δ' λεί ιδά μπρουστά κι τα μη του ποτεύσι;
— Κ' ασφαλτον να ρίχνι ιδά μπρουστά, να μη τον ποτεύζ κι χαζουκβιντιάς, ακόμα κι αν πατάς απάν' σ'ν ασφαλτον ισό τα μη φι ποτεύζ. Αγκούς κει δα φκιάσ'νι αυτήνοι τον δρόμον!
— Μα άρα πατάσι απάν' ασφαλτον δε θάνι αλήθεια; Ξεπάδκις μπιτ; Τι μη πέρασις, για χαζό βιτελα; Αυτά να πας να τα εσείς πλιού, τ' αγκούς;
— Άλ ρε χαζέ, κατούρα τα πουδάρια'ς, π' ρ'κάν'ις κι ου τον ξέχνισι! Κι π' πατάς απάν' σιον ασφαλτον τσιαιής ότι έγινι ου δρόμους; Έτσ' σ' φτάνιτι! Άλ ξέχνα!!
— Ιγό ξέχνησα, κι λέπου καλά, κι σηκού καλά, κι πατάσι καλά απάν' σιον κανόνιγιον δρόμου. Δε μη γιλάς άλλοι. Μέχρι 'δυ ήταν. Αρκετά οι πίστεια ιδαι χρόνια!! Τα παραιού θια τέλους, τ' αγκούς;
— Γε θανάσ', ατσας κι ι-σι αρρωστάνς πορέ; Τι κόβ'νις ιν' αυτές π'λές; Πήρανι τα μυαλά'ς αέρα λάτιλα; Ιού δεν ήραν έτσ'. Λιμν'ις κι κοιτάνι π' ξέρ'!
— Σ' άφκα νια ζουή, αλλά τώρα τέλους, λέου. Τέρμα τον παραιού!! Κι ση μη ξιντσεί'ς να λέου τέτγις χαζουμάρις στα' αλλουής κι μη μιλέγνι μι τα λ'θάρια! Αγκούς κει ου δρόμους π' πατάου δεν εύν' αληθινός;
— Μα Θανάσ', ιγώ π'σι θαήθαγα νια ζουή, πώς ω' κρέν'ς έτσ' τώρα; Ξέχαοις...
— Ρε χαίμα!!

Ευχαριστούν τον Νομάρχη

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κροκυλίου και το Δ.Σ του Συλλόγου Κροκυλείων «Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ» εκφράζει προς το νομάρχη Φωκίδας κ. Μιχάλη Καλκαντή τις θερμές του ευχαριστίες για την ευαισθησία στις παρατάσεις στις διάφορες προσπάθειες της Κοινότητας και του Συλλόγου για την υλοποίηση των διάφορων έργων στο Κροκύλιο όπως ο δρόμος, το ξενοδοχείο κτλ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ο δρόμος προς το βουνό της Παναγίας

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Με πολύ ενδιαφέρον διάβασα στο άρθρο του αγαπητού Μέτσου Υφαντή την περιγραφή καταπονεμής του δρόμου προς το βουνό της Παναγίας. Χωρίς να αναφερθώ στα όσα ο κ. Υφαντής γράφει για τις ομορφιές του βουνού κτλ για τις οποίες όλοι οι Κροκυλιώτες ενημερωνόμαστε, θα αναφερθώ κατευθείαν στα γεγονότα, γιατί με την παράθεση και νέων στοιχείων θαρθεί την αλήθεια σχετικά με τις πολιτοδουλίες και τις προσπάθειες καταπολεμής του δρόμου αυτού.

Την άνοιξη του 1971 —αν θυμάμαι καλά— βρισκόμαστε στο Κροκύλιο. Είχα συνταξιοδοτηθεί και είχαμε μπροστά να φύγω απ' την Αθήνα. Κάποια μέρα που ήμουνα στην αγορά, βλέπω νάρκεται ο τότε Γενικός Διευθυντής Δασών, ο κ. Πολ. Μαρναρόπουλος. Ερχόταν από τα χωριά του τόπου Λήμνου Βεμπιου και μαζί του είχε και μερικούς υπαλλήλους της Δασικής Υπηρεσίας του Ν. Φωκίδος. Αφού πήραμε καφέ, είπαμε να πάμε ώρες το μνημείο του Μακρυγιάννη. Ξεκινήσαμε κουβεντιάζοντας για διάφορα ζητήματα, δενδροφυτεύσεις κτλ. Μαζί μας ήταν και ο Θανάσης Κωνάς. Δεν θυμάμαι άλλον Κροκυλιώτη. Είπαμε πολλά και διάφορα βλέποντας τη γύμνια που η βλάστηση την έκανε ακόμη πιο δύσκολη και σε μια στιγμή που δε μπόρεσε κανείς λόγο στον κ. Μαρναρόπουλο:

«Κύριε Μαρναρόπουλε βλέπετε εκείνα τα δυο βουνά απάνω απ' το χωριό. Το από δω έχει ύψομετρο 1260 μ. και απάνω εκεί υπάρχει εκκλησία της Παναγίας και πηγαίνουμε δυο φορές το χρόνο. Επιθυμία όλων των χωριανών μας είναι να γιόνταν κάποτε ο δρόμος αυτός για ν' ανεβαίνει αυτοκίνητο, δε θα μπορούσατε να βοηθήσετε και σεις από τη θέση που είστε τώρα για να πραγματοποιηθεί αυτό το παλιό μας όνειρο και να μπορούμε να πηγαίνουμε πιο πολλές φορές εκεί πάνω που είναι τόσο ωραία το τοπίο;» Ο κ. Μαρναρόπουλος δε μ' άκουσε. Με ύφος με πρόσωπο και με ύφος: «Και μας να το δικαιολογήσουμε γιατί όπως βλέπω από δω, δε φαίνεται να έχει τόσα πολλά έλατα που να δικαιολογεί συγκοινωνιόδρομο για εκμετάλλευση δασείας». Ξανυρώτησε: «Είναι εκμεταλλεύσιμη η περιοχή αυτή γιατί βλέπεις ότι δε θάνει κάν τόσο εύκολη η διάνοιξη». Έχει βράχους συνεχείς και σωμπαγείς του απαντά: «Θα πρέπει να γίνει μια επιπόνο έρευνα από σας ή από υπαλλήλους της Δασικής Υπηρεσίας για να αποκτήσετε σωστή αντίληψη για τη μορφολογία του εδάφους και τη δυνατότητα κατασκευής δρόμου». Δε μου απάντησε, αλλά όλοι οι άλλοι παρακολουθούσαν τη διάλογο και μετά ρώτησαν και ο Θ. Κωνάς ο οποίος θυμάμαι πολύ καλά, με κοίταξε στο μάτι σοβαρόπολλά.

Η συζήτηση άλλαξε και σε λίγο ξεκινήσαμε να φύγουμε για το χωριό. Κατεβαίνοντας τα σκαλάκια από το κτίριο του Μακρυγιάννη, με πλησίασε στον ώμο ο κ. Μαρναρόπουλος και μου λέει: «Αυτό που μου είπες για το δρόμο της Παναγίας θα τα έχω υπόψη μου... Ευτυχώς πάρα πολύ που είμαι και δεν είπαμε τίποτα άλλο γι' αυτό δόσαν έρωνε».

Αργότερα, σε κάποιο γάμο Κροκυλιώτικο στην Αθήνα, συγκεκριμένα παντρεύτηκαν στη Μητρόπολη ο γιός του Χαρ. Κ. Σαΐτη, κι ενώ είχε τελειώσει η τελετή κι εγώ ήμουνα ακόμα στην αυλή για τα συγχαρητήρια, έρχεται ο Σπύρος Σαΐτης και μου λέει — «αν ζητάει ξέρω ο κ. Μαρναρόπουλος και πρέπει να τον δεις οπωσδήποτε τώρα, πριν φύγεις. Αφήνω τα συγχαρητήρια, τρέχει ξέρω και τον βρίσκω να κουβεντιάζει με άλλους συγχωριανούς μας. Αφού χαιρετηθήκαμε μου λέει: «Θυμάσαι τι είχαμε πει στο μνημείο του Μακρυγιάννη; Λοιπόν θα ετοιμάσεις σήμερα μια αίτηση προς το υπουργείο Γεωργίας (Δ)νση Δασών) που να λέει ότι θέλουμε δόξιο για την Παναγία με δυο εκκλησιάκια έχεις, να τη στείλεις στον Πρόεδρο του χωριού να την υπογράψει και να τη στείλει το ταχύτερο πάλι εδώ και σε 8η τη δώσεις στην κ. Αθανασία Σαΐτη για να την πάρω εγώ και να την εισαγάγω στην αρμόδια υπηρεσία για να εγκριθεί η δαπάνη για τη διάνοιξη του δρόμου Κροκυλίου — Παναγία.

Τον ευχαρίστησα και έφυγα. Πήγα στο σπίτι, έφτιαξα την αίτηση, την πήγα τη μαζί στον οδηγό του λεωφορείου της γραμμής και σε μια μέρα είχε σταλεί πίσω από τον Πρόεδρο και υπογράφηκε ομόφωνα στον κ. Μαρναρόπουλο.

Από κει και πέρα εγώ δεν ασχολήθηκα πλέον. Έμαθα ότι διεκόπη η χάραξη του δρόμου και μάλιστα έλαβαν μέρος και οι Λουκάς Λουκόπουλος, Δασάρχης και ο Αναστάσιος Γραβάνης, Δασονόμος (συνοδοιπόροι τότε και οι δυο).

Επειτα από όλες αυτές τις διατυπώσεις μια μέρα που ήμουνα στην αγορά, βλέπω να έρχονται από την ανατολική μεριά του δρόμου, τα μηχανήματα για τη διάνοιξη του δρόμου. Σταματάμε στα κατήγορεία και ανεβήκαμε τον Πρόεδρο της Κοινότητας για να συνεννοηθούν για την εγκατάστασή τους. Υπεύθυνοι για τη διάνοιξη ήταν ο Χρ. Καλλιαντέρης και ο Γιάννης Ζερμπόπουλος.

Απ' ό,τι θυμάμαι, τότε Κοινοτικό Συμβούλιο δεν ενιόνοσε την ανάβαση των Καλλιαντέρη και Ζερμπόπουλου στην Παναγία διότι δεν ήθελε να γίνει ο δρόμος αυτός. Δεν έμαθα το γιατί, πάντως ανέβηκαν με κάθε πάπια και σε κάποιο σημείο ο Ζερμπόπουλος είπε: «Εγώ εκεί ενοχλή από το δυσάρεσκ να δουλέψω και θα δουλέψω. Στο κάτω — κάτω αφήστε μας να δουλέψουμε δυο—τρεις μέρες κι αν δε σας αρέσουμε μας διώχνετε». Τελικά ξεκίνησαν οι εργασίες και δόσερα από αγώνα σκληρά με το βράχο, το εδαφίτρο ενδιαφέρον και την επιμονή του Γιάννη Ζερμπόπουλου ο δρόμος βγήκε ο πάνω.

Χωρίς να υπαινιχθούμε την πρόφορα του Χρ. Καλλιαντέρη πιστεύω ότι αν δεν ήταν ο Γιάννης Ζερμπόπουλος, ο δρόμος ίσως να μη γινόταν.

Και για να επανέλθω στο διάλογο που είχα με τον κ. Μαρναρόπουλο, στο γραφείο του Μακρυγιάννη, δε μου ανέφερε τότε τίποτα, ότι π.χ. για το ίδιο ζήτημα τον είχαν απασχολήσει και οι κ.κ. Δημ. Υφαντής και Τέλης Λουκόπουλος.

Με αυτά που περιγράψαμε, δεν υπάρχει πρόθεση εδώ τον αναγνώστη να μπερδέψω σχετικά με τι πιστός είχε την ηγεμονία για το δρόμο της Παναγίας, αλλά μόνο αγαπητοί συγχωριανοί Μέτσο και Τέλη θα ήθελα. Δηλαδή θεώρησα υποχρέωσή μου να αναφερθώ στα γεγονότα αυτά και να πω ότι πολλοί Κροκυλιώτες συνεπέλεσαν στην πραγματοποίηση του έργου αυτού. Εξάλλου, είναι σ' όλους γνωστό η συνεχής προσφορά και έγνοια του Μέτσου Υφαντή και του αείμνηστου Τέλη Λουκόπουλου για το χωριό μας.

Επιπλέον με την αντιπαράθεση σκοπεύω δικαιώνεται αυτό ο ρόλος της εφημερίδας που είναι ο κοινός τάπας ελεύθερης έκφρασης και αναζήτησης της αλήθειας.

Τα πολιτιστικά μας

Συνέχεια απ' τη σελ. 1

λίτης παγκόσμιος και κοινωνικός, όλων των διεργασιών και εξελίξεων της πανανθρώπινης κοινωνίας μας.

Βέβαια, οι αρνητικές πλευρές του σύγχρονου κόσμου, έχουν επισημανθεί και καταγγελθεί με οξύτητα από πολλούς.

Κατά μια άποψη ο σύγχρονος άνθρωπος χαρακτηρίζεται από δυο βασικά στοιχεία:

1.— από το φόβο να σκεφτεί και

2.— από την πτώση του στην καθημερινότητα και τη ρουτίνα.

Ενδεικτικά φαινόμενα των στοιχείων αυτών είναι: η μίμηση, η ιδέα, η επιπολαιότητα, η φλυαρία για κάθε πράγμα, η χωρίς δάθος περιέργεια, η αδιάφορη αντιμετώπιση των πιο σοβαρών και πιο αγωνιωδών θεμάτων που έχουν σχέση με την ίδια την ύπαρξη του ανθρώπου.

Ας κάνουμε όμως μια προσπάθεια να επεκταθούμε λίγο πιο πέρα και να ερευνήσουμε την έννοια της κουλτούρας.

Η λέξη κουλτούρα δεν είναι ελληνική — σημαίνει καλλιέργεια, δελτίωση — σημαίνει ένα σύνολο από μορφωτικά ιδεώδη και πνευματικά ιδεώδη και πνευματικές αξίες που πραγματοποιεί και επιδιώκει η ανθρώπινη κοινωνία στις διάφορες φάσεις της εξέλιξής της.

Κατά την πλατιά αποδεκτή άποψη του MAX WEBER, κουλτούρα είναι το ηθικοπνευματικό συστατικό της έννοιας του πολιτισμού, ενώ το άλλο είναι το οικονομοτεχνικό.

Με την έννοια αυτή, την ηθικοπνευματική, η συγκρότηση ενός ανθρώπου σχετίζει στην καλλιέργειά του, έτσι ώστε να μπορεί να μετέχει στις υψηλότερες αξίες που δίδασε η πνευματική και ηθική παράδοση της κοινωνικής ομάδας μέσα στην οποία ζει.

Με την έννοια κουλτούρα, ή παιδεία, με την ευρύτερη σημασία της, προσδιορίζεται ή μελετιούνται οι συνήθειες, ο τρόπος ζωής, οι οικονομικοί, πολιτικοί, κοινωνικοί, νομικοί εκπαιδευτικοί, θρησκευτικοί και καλλιτεχνικοί θεσμοί της κοινωνικής ομάδας.

Η κουλτούρα ή πολιτιστική συγκρότηση ενός ανθρώπου ή λαού, είναι και κάτι ακόμα:

Είναι ο, πρωτοβουλίες που παίρνει ο άνθρωπος για ν' αλλάξει, να τροποποιήσει το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζει και να το κάμει κατάλληλο για τις ανάγκες του, τους σκοπούς του, τα συμφέροντά του και τις αξίες του.

Είναι ο δαθμός ανάπτυξης και ισχυροποίησης του πλέγματος των ηθικοπνευματικών αυτών αξιών που θα επιτρέψει ή όχι την αλλοτρίωση μιας κοινωνικής ομάδας, ενός λαού και την υποδούλωσή του σε άλλες — ξένες προς αυτόν αξίες και τρόπο ζωής.

Οι Έλληνες δεν αλλοτριώνονται τον καιρό της Τουρκοκρατίας. Κρατάνε την εθνική τους ταυτότητα ανέπαφη. Η πρώτη δίαιτη αλλοτρίωση των ηθικοπνευματικών τους αξιών συντελείται με την κάθοδο των Βαυαρών στην Ελλάδα. Και πάλι κρατάει καλά.

Και φτάνουμε στα 1950, για ν' αρχίσει η πιο αδυσώπητη, καταλυτική θα λέγαμε, πορεία της πολιτιστικής μας αλλοτρίωσης.

Ξένοι τρόποι ζωής και ξενόφερτα πρότυπα συμπεριφοράς και σκέψης επιβάλλονται στον πολιτιστικό μας χώρο. Αυτή τη φορά η επήδοση στην πολιτιστική μας συγκρότηση γίνεται με τρόπο που αγκαλιάζει όλο τον ελλαδικό χώρο. Γίνεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με χείμαρρους υποποιούνταν. Οι αντιστάσεις του Έλληνα όσο ισχυρές κι αν ήταν, αρχίζουν σιγά - σιγά να υποχωρούν. Ο τρόπος της ζωής μας αλλάζει. Γιατί τελικά αυτό σημαίνει: κουλτούρα, πολιτιστική συγκρότηση. Τρόπος ζωής!

— Σημαίνει σύνδεση με τις ιδέες της παράδοσης, τις συνιστώσες μας, της παιδείας, της μόρφωσης.

— Σημαίνει φροντίδες και προσπάθειες για την πλήρη, κοινωνική και πολυδύναμη ανάπτυξή μας.

— Σημαίνει καλό γούστο, καλή συμπεριφορά, ευαισθησία, λεπτότητα, σεβασμό στο συνάνθρωπο!

— Σημαίνει, τέλος, αγώνα για την ισχυροποίηση όλων αυτών μέσα από την πνευματική, καλλιτεχνική, πολιτική και ηθική διαδικασία.

Η πολιτιστική δραστηριοποίηση αγκαλιάζει ολόκληρο το είναι του ανθρώπου, απελευθερώνει και ενεργοποιεί όλα τα κύτταρα επαφής με το συνάνθρωπο.

Οι πολιτιστικές αξίες μπορεί ν' αλλάζουν πολύ από εποχή σε εποχή, αυτό όμως που υπάρχει πάντα σε κάθε πολιτιστικό ιδεώδες, είναι ένα σταθερό σύστημα σκοπών, ιδεωδών και στόχων, που αποτελεί κοινή κληρονομιά αξιών, στις οποίες πιστεύει μια κοινωνική ομάδα.

Αλλά ας δούμε μερικά παραδείγματα από διάφορες κοινωνίες:

— Στην αρχαιότητα, οι πολιτιστικές αξίες είναι οι στρατιωτικές αρετές, το αίσθημα της τιμής, ο σεβασμός στην παράδοση.

— Στο χριστιανικό Μεσαίωνα, υπολογίζονται ιδιαίτερα οι θεολογικές αρετές της πίστης, της φιλανθρωπίας, της ελπίδας.

— Στον αστικό κόσμο, πολιτιστικές αξίες με τα μεγαλύτερα κύρος είναι οι επαγγελματικές αξίες της ικανότητας για δουλειά, επιμέλεια, ικανότητα στην επιδίωξη του ατομικού συμφέροντος κτλ.

— Στον σοσιαλιστικό πολιτιστικό χώρο, το σύστημα αξιών που έχει την πρώτη θέση, είναι: τα μορφωτικά και πολιτικά ιδεώδη με πλήρη αφοσίωση στην αταξική κοινωνία και συμμετοχή στους μεγάλους σκοπούς, στη συλλογική ζωή που εξιδανικεύεται ως υπέρτατη αξία!

Αυτά τα παραδείγματα μας δοηθούν να καταλάδουμε ότι η ιδέα της κουλτούρας, το σύνολο των πολιτιστικών μας χαρακτηριστικών, δε μπορεί να αποσπαστεί από την ηθική ιδέα της παιδείας, της μόρφωσης και της διαμόρφωσης του χαρακτήρα και της προσωπικότητάς μας.

(Στο επόμενο το γ' μέρος: «Πολιτιστικά στοιχεία και δραστηριότητες»)

ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΚΡΟΚΥΛΙΟΥ ΠΟΥ ΞΕΧΩΡΙΣΑΝ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥΣ...

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 1912-13

Η ελληνική φυλή είναι πάρα δυνατή και δυνατά δεμένη με τις ρίζες της φυλής που ανεξάρτητα από τον τόπο που δρίσκεται, ανεξάρτητα από απόστασεις και μακρινούς τόπους, φτερουγίζει συνεχώς πάνω απ' τα άγια πάτρια χώματα κι ανασαίνει το μόχθο και τον αέρα της γενέτειρας γης.

Εδώ ο Έλληνας δουλεύει και σωστήσις μεγαλουργεί σε ξένους τόπους πάνω τον δόξασμα ο αγώνας για την επιδίωξη, η φυσική του δοσιεγή αλληλεγγυοσύνη στην Ελλάδα παρακολουθεί τον παλιό του θάνατο, ζει τις αγωνίες του, χαίρεται τα κατορθώματά του και δίνει το κορόν στο πρώτο κάλεσμα της πατρίδος.

Είναι συνήθεια παλιά. Έτσι γινόταν πάντα. Σε κάθε κίνδυνο της πατρίδος, σε κάθε προσκλητήριο, ο Έλληνας πατριώτης στην πρώτη γραμμή έτοιμος να δόσει τα πάντα. Εκείνο δμως που έγινε στους δαλκανικούς πολέμους είναι κάτι δεκαπλασιά! Στο νέο ξεσηκωμό του Έθνους, ο Ελευθέριος Βενιζέλος καλεί κάθε Έλληνα να δόσει το μόνο δσο κι αν δρίσκεται, ο δόσα γη κι αν τον έχει σδηγήσει ο αγώνας για τη ζωή. Έτσι, το μήνυμά του, η φωνή του, η φωνή της Ελλάδος, η φωνή του καθήκοντος ακούστηκε παντού και πέρα από δουνά και θάλασσες και φτάνει στα πέρατα της οικουμένης. Φτάνει σε κάθε γωνιά της γης που ζει και δουλεύει ο Έλληνας. Το μήνυμα είναι απλός: Πατριώτη Έλληνα, η πατρίδα σε χρειάζεται. Γύρνα πίσω να τη δοηθήσεις να τη σώσεις. Σιέτι, οικογένεια, εργασία, αγώνες επιδίωξης αλλά και καλύτερης στη μακρινή γη, υποχωρούν κι έρχονται σε δεύτερη μοίρα μπροστά στο εθνικό προσκλητήριο.

Κι ενώ ζουν και δουλεύουν πολύ μακρυά απ' την πατρίδα οι Μεγάλοι αυτοί Έλληνες, εγκαταλείπουν τα πάντα, ενώ μπορούσαν να μην έλθουν, και ξεκινάνε για την πατρίδα, τον αγώνα, τη θυσία. Ξέρουν ότι πολλοί απ' αυτούς θα πέσουν στα πεδία των μαχών και δε θα ξαναγυρίσουν πίσω.

Οι Κροκυλιώτες της δεκαετίας δε θα μείνουν μακρυά κι αδιάφορα απ' το μεγάλο αυτό προσκλητήριο του Έθνους. Στην δεκαετιά που δρίσκεται η ψυχή τους δοσμένη απ' το κάλεσμα της πατρίδας και η απόφασή παίρνεται. Γυρίζουν στην Ελλάδα, μόνοι αυτή και τελικά δίνουν και την ίδια τη ζωή τους.

Ούτε κι αν ο χρόνος αδυνατεί τη μνήμη μας, δσο κι αν οι πάμπολλες θυσίες του λαού μας μπαίνουν στη θάμπη μας οι μεγάλες ηρωϊκές πράξεις του χωριού μας πρόδαλλουν μπροστά μας και μας δείχνουν το μεγάλο, το μοναδικό δρόμο για την προάσπιση της πατρίδας, της ελευθερίας, της εθνικής ανεξαρτησίας.

Τιμή και δόξα λοιπόν στους αθάνατους Κροκυλιώτες που έδωσαν τη ζωή τους το 1912/13. Ας τους θυμηθούμε με ευλάδεια και περηφάνια.

Σταύρος Θ. Μαυραγάνης
Κων/νος Θ. Μαυραγάνης
Αθανάσιος Ευθ. Μαυραγάνης
Αθανάσιος Γεωρ. Ράπτης
Ιωάννης Παρ. Σίδερης
Δημήτριος Ιω. Στουμπος
Κων/νος Δημ. Ηλιόπουλος
Αθανάσιος Γεωρ. Πολύμερος
Δημοσθένης Γεωρ. Μπέσας

Οι ιστορικές μνήμες διδάσκουν, προδληματίζουν καθδηγούν. Δυστυχώς, από τότε που δημιουργήθηκαν οι σημερινοί μας ο κόσμος δεν έπαψε νά' χει πολέμους, σκλαδιές, καταπίεση και εκμετάλλευση. Ομως ο τρόπος τρόπος για να απαλλαγεί κανείς απ' αυτά είναι ένας: Εκείνος της πάλης, του αγώνα, της θυσίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι συντάκτες της εφημερίδας παρακαλούν τους συγγενείς των νεοδάντων, αν έχουν φωτογραφίες τους να τις στείλουν για δημοσίευση με επιστροφή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Ο Γιάννης Ανθ. Παπανδρέου και η Κατερίνα Θοφανίδου παντρεύτηκαν στις 20 Νοέμβρη στην Αθήνα.

Ο Παναγιώτης Δημ. Ζωγόπουλος και η Βελένη Κακρούπη απ' την Αμυγδαλιά, παντρεύτηκαν στις 10 Νοέμβρη στον Αγιο Γεράσιμο Αγια Παύλου. Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας, εύχεται στους νεόνυμφους κάθε χαρά και ευτυχία.

ΓΕΝΝΗΤΟΥΡΙΑ

Με χαρά πληροφορήθηκε ότι το Κροκυλιώτικο σπουτείο ενισχύθηκε έντονα τον τελευταίο καιρό.

— Ο Νίκος και η Ανθούλα Αυγερινοπούλου απέκτησαν γιο.

— Ο Δημήτρης και η Σοφία (Αποστολακοπούλου) Τομάη απέκτησαν γιο.

— Ο Γιάννης και η Μαρία (κόρη Κώστα Μιχά) απέκτησαν γιο.

— Ο Κώστας και η Ελένη (κόρη Δθ. Σπυρόπουλου) Πεχλιβάνη απέκτησαν κόρη.

— Ο Θόμας και η Χρυσούλα Μπορμπουτη απέκτησαν γιο.

Το Δ.Σ του Συλλόγου, εύχεται σε όλους τους ευτυχείς γονείς να τους ζήσουν και να ευτυχήσουν.

ΠΕΝΘΗ

Εφυγαν για πάντα από κοντά μας οι αγαπημένοι μας συχωριανοί:

— Στέφανος Κατσιμπός, στις 28 Ιουλίου.

— Ολγα Δημ. Μπαρίμα, στις 17 Νοέμβρη.

— Γιώργης Σκούρας, στις 22 Νοέμβρη.

Το Δ.Σ. παρηγόρεί στους συγγενείς των εκλιπόντων τα πιο θερμά του συλλυπητήρια.

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Ο κ. Αρισείδης Παν. Γραδδάνης, επιχειρηματίας στη Λάρισα, πιόφερε για τους σκοπούς του Συλλόγου μας 10.000 δραχμές, στη μνήμη της Αλεξάνδρας Παπά — Στούτου.

ΜΙΑ ΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ 1832

ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ τις εντυπώσεις του, αποχωρεύμενος ο Λαμαρτίνος, Αύγουστος του 1832 στο Ναύπλιο:

«Βρισκόμαστε μέσα στην αίθουσα ενός φρεχτού πανδοχείου, απέναντι σ' έναν στρατώνα με ελληνικά στρατεύματα. Ολη τη μέρα οι στρατιώτες είναι ξαπλωμένοι στη σκιά των γκρεμισμένων τοίχων, κατεμπρός στους δρόμους και στις πλατείες της πόλης. Οι φορεσιές τους είναι πλούσιες και γραφικές. Τα χαρακτηριστικά τους έχουν τα έχνη της δυστυχίας, της απογνωσης και όλων των σκληρών παθών που η τυραννία πλάνας πνέει και περιπολεί μέσα στις άγριες αυτές ψυχές. Τη στιγμή τούτη δρισκόμαστε στο Μοριά η πιο μεγάλη αναρχία. Κάθε μέρα μια φωτιά θυμαδεύει απέναντι σε μιαν άλλη κι ακούμε εις τουφεκιές των Κλεφτων και των Κοζιοτραναίων, που πολεμούν από την άλλη περιά του κόλπου εναντίον των κυβερνητικών στρατευμάτων. Με κάθε ταχυδρόμο που κατεδαίνει από τα δουνά, μαθαίνουμε την πυρκαιά μιας πόλης, τη λεηλασία μιας αεδιάδας, τη σφαγή ενός πληθυσμού από κάποια μερίδα απ' αυτές που κατασπαράσσουν την ίδια τους την πατρίδα. Δεν υπάρχει τα δγη κανείς απ' τις πόλεις του Ναυπλίου χωρίς τα δρεθή ο κατεδαφισμός στις τουφεκιές».

Ας παρακολουθήσουμε τώρα το Λαμαρτίνο τα περιγράφη ό,τι δλέπει από μια συνέλευση των Ελλήνων αντιπροσώπων στις 12 Αυγούστου του 1832: Περιγράφει ο Γάλλος περιηγητής παραστατικά:

«Σήμερα το πρωί παραδρεθήκα σε μια συνεδρίαση του ελληνικού κοινοδουλίου. Η αίθουσα είναι ένα ξύλινο ευάστεγο, οι τοίχοι και η οροφή έχουν σχηματισθή με σανίδια από έλατο, συνεπασμένα άσημα· οι δουλεύτες κάθονται σε ψηλούς μπάγκους, αλόγυρα σ' ένα αλώνι από άμμο και μιλούν από τη θέση τους.

Για να τους δούνε κα κατεφθάσουν, καθόμαστε πάνω σ' ένα πέτρινο σωρό, στην πόρτα της αίθουσας. Ερχονται σφυσοι, ο ένας μετά τον άλλον, ο καθένας τους συνοδευόμενος από μια ένοπλη φρουρά, λιγότερο ή περισσότερο μεγάλη, ανάλογα με τη σπουδαιότητα του αρχηγού. Ο δουλευτής κατεδαίνει από το άλογο και τα παλληκάρια του, φορτωμένα με υπέροχα όπλα, πηγαίνουν ν' αποτελέσουν συντρόφιες, σε κάποια απόσταση, μέσα στη μακρή πεδιάδα που περιδάλλει την αίθουσα. Η πεδιάδα τούτη παρουσιάζει την εικόνα μιας κατασκήνωσης ή ενός καραδανιού.

Η στάση των δουλευτών είναι αρειμάνια και περήφανη. Μιλούν χωρίς σύγχυση, χωρίς διακοπή, μ' ένα τόνο φωνής συγκεκριμένο, αλλά σταθερό, μετρημένο και αρμονικό. Δεν είναι πια οι άγριες εκείνες μορφές που κατεδαίνουν το δλέμμα μέσα στους δρόμους του Ναυπλίου· είναι οι αρχηγοί ενός ηρωϊκού λαού, που κρατούν ακόμη στο χέρι τα όπλα ή το σπαθί με τα οποία πολέμησαν για την απελευθέρωσή του, και που συνδέονται όλοι μαζί με τι μέσα θα κατοχυρώσουν την θρίαμδο της ελευθερίας τους. Τα κοινοδούλιά τους είναι ένα πολιτικό συνεδούλιο.

Δεν μπορεί να φανταστή κανείς τίποτε πιο απλό και ταυτόχρονα πιο επιδλητικό από το θέαμα του αρματωμένου αυτού έθνους που συνεδριάζει έτσι, πάνω στα ερείπια της πατρίδας του, κάτω από ένα πανιδένιο θόλο, τριγυρνόν κατάμεστο στο ύπαιθρο, ενώ οι στρατιώτες γυαλίζουν τα όπλα τους στην πόρτα της γεροπόρτας αυτής και ε' ίλογα χλιμιντρίζουν, ανυπομονώντας να ξαναπάρουν το μονοπάτι των δουνών. Δεξιά μου στους αρχηγούς αυτούς υπάρχουν κεφαλές ξεωθάνατες ομορφιάς, ευφυΐας και ηρωϊσμού· είναι οι δουνέσιοι. Οι Έλληνες έκτορες των νεωτέρων αναγνωρίζονται εύκολα από τα χαρακτηριστικά τους τα πιο εκφραστικά, και από την ανοιχτή ίκφραση των φυσιογνωμιών τους. Τα εμπόρια και η αγορά των πόλεών τους εξαφάνισαν την ευγένεια και τη δύναμη από τα πρόσωπα τους, για ν' αφήσουν εκεί ε' αποτυπώματα της αυστηθωμένης καταπεσούνης και της πανουργίας που τους χαρακτηρίζουν».

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΙΟ
Περιοδική έκδοση
του Συλλόγου Κροκυλείων Δωρίδας
«Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»
Γραφεία Αθηνών:
Κίμωνος 39 — Παγκράτι
τηλέφ. 67.17.178 — 72.91.241/4
Εμδάσματα, επιταγές
ΕΦΗ ΨΗΤΤΑ
Ατροπινος 2 — Παγκράτι
Τηλέφ. 75.16.463
Συνδρομές: Εσωτερικού 500 δρχ. — Εξωτερικού 15 δολλάρια.
★
Υπεύθυνος για την έκδοση
ΤΡ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
Ρυδείου 19 — Χαλάνδρι
Τηλέφ. 67.17.178
★
Τεχνική επιμέλεια
ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ
Γερανίου 7 — Αθήνα ☎ 52.48.056

ΠΑΛΗΕΣ ΘΥΜΗΣΕΣ

Οταν γινότανε ο τρύγος στην ποταμιά του χωριού

Εδώ και παραπάνω από 50 χρόνια, ότ-αν το Κροκύλειο βρισκόταν στην ακμή τος, γιατί είχε κάπου χίλιους κατοίκους και κάθε οικογένεια δεν είχε λιγότερο α-πό 5—6 άτομα, όλη η περιοχή του χωριού καλλιεργόταν απ' άκρη σ' άκρη, συστηματικά για να μπορέσει να συντηρηθεί όλος εκείνος ο κόσμος, που ζούσε σ' αυτό το φτωχόπατο και δεν είχε άλλα πιο πλούσια εισοδήματα.

Εκείνα τα χρόνια, υπήρχαν στο χωριό και πολλά αμπέλια και μάλιστα κάμποσοι χωρατοί, δια μονάχα εξασφάλιζαν το κρασί της χρονιάς αλλά είχαν και περίσσευμα, που το πουλάγαν σ' άλλα χωριά ή το ανταλλάσσαν μ' άλλα είδη, απ' τα οποία είχαν ανάγκη.

Τα πιο πολλά αμπέλια του χωριού βρίσκονταν κάτω στην Ποταμιά, παράλληλα του ποταμού Μόρνου, που με τα νερά του ποτίζανε, τότε οι λογγές με τα φυφάλλια και τα περβόλια και που σήμερα έχει καταντήσει ξερονάτιμο, γιατί τα νερά του έχουν εγκλωστεί στη λίμνη και υδροδοτούνται τη διψασμένη Αθήνα. Υπήρχαν, εκτός αμπέλια και σ' άλλες τοποθεσίες, όπως στην Μπεσιά, στο Αθορίτα, στη Βαρειά και στα Κλιμάκια, αλλά κείνα ήταν λιγότερα και λιγοστοί 'κείνοι που τα είχαν.

Τα καλύτερα αμπέλια ήταν εκείνα της Ποταμιάς, που βρίσκονταν στις τοποθεσίες Μοντάλιαν, Αλπόκαμπο, Σπαρνάρα και Καναπίτσα, γιατί το υψόμετρο, εκεί κάτω, ήταν χαμηλό και το κλίμα πολύ πιο ζεστό και κατάλληλο για κλήματα κι έτσι τα σταφύλια ωρίμαζαν πιο γρήγορα και γίνονταν πιο γλυκά και το κρασί πολύ γευστικό και γλυκόπιοτο. Μάλιστα, σε μερικά αμπέλια τα σταφύλια παρακαμάζαν και πολλά σταφίδεναν και κάμποσοι, από κείνους που τα είχαν, εξασφάλιζαν μ' αυτά τη σταφίδα της χρονιάς, όπως γινόταν και με μας, πούχαμε ένα αμπέλι στη θέση «Ποιμή», απ' το οποίο μαζεύαμε καμμιά εκατοστά οκάδες σταφίδα και βολεύαμαν όλο το χειμώνα.

Τ' αμπέλια λοιπόν, εκείνα τα καλλιεργούσαν συστηματικά και πολλοί από κείνους που είχαν, εκτός απ' αμπέλια, κι άλλα κτήματα κι ήταν υποχρεωμένοι ν' ασχολήθούν για πολλές μέρες μ' αυτά, είχαν φτιάξει καλυβόσπιτα ή ταράτσες, όπου φύλαγαν τα εργαλεία τους και βολεύονταν κι οι ίδιοι τις νύχτες και σε κακοκαιρίες. Έτσι, κι οι δικοί μου εκείνοι είχαν δυο αμπέλια και πολλά άλλα κλήματα σε κληματαριές κι ακόμα είχαν και πολλά κτήματα εκεί κάτω, είχαν φτιάξει δυο καλύβια, τα οποία τα είχαν εφοδιάσει μ' όλα τα απαραίτητα για τις δουλειές τους και για τη διαμονή τους και μάλιστα σ' ένα καλύβι απ' αυτά είχαν στα πιο παλιά χρόνια και κάδη, όπου αποθήκευαν κρασί για κάποιο καιρό, ώσπου ν' αδειάσουν βαρέλια στο χωριό για να το μεταγγίσουν.

Τα σταφύλια στην Ποταμιά, επειδή το κλίμα ήταν πολύ πιο ζεστό απ' ό,τι στο χωριό, μάντευαν πιο νωρίς και κατά το τέλος Ιουλίου — με το παλιό τότε ημερολόγιο, δηλαδή κατά τις 13 Αυγούστου με το σημερινό— άρχιζαν να κοκκινίζουν οι πρώτες ράγες. Και θυμάμαι, πως στις 27 Ιουλίου, που γιορτάζε το εκκλησάκι του Αη Παντελεήμονα, που βρίσκεται εκεί στα Θυμακέϊκα καλύβια, όμα τέλειωνε η λειτουργία, κάποια παιδιά από μας κοπιβαίναμε ως κάτω σ' αμπέλια για να «εραγαλογίρουμε», να τσιμπούσαμε απ' τις ράγες, που φαίνανταν κάτω 'δοι—κει. Τδοη λαχτάρα είχαμε, κείνη την εποχή, για να φάμε σταφύλια!

Εκεί λοιπόν, στο ποτάμι, που είχαν αμπέλια οι πιο πολλοί χωριανοί, άμα πλησίαζε ο καιρός να μαντέψουν τα σταφύλια κι άρχιζαν να γίνονται και τα σύκα— γιατί ανάμεσα σ' αμπέλια υπήρχαν και πολλές συκιές κι άλλα καρποφόρα δέντρα— έβαιναν δραγάτη, για να τα φυλάει απ' τους κλέφτες και τους πεζοπόρους κι απ' τα διάφορα ζώα. Ότι ο δραγάτης έστηνε τη δραγατειά του πάνω σ' ένα δέντρο ή σε κάποιο άλλο ψηλό μέρος απ' όπου μπόραγε να κοιτάζει αλάνγυρα, ώστε να μη μπορεί να του ξεφύγει τίποτα και παρακολουθούσε άγρυπνα. Κι αν διαπίστωνε, πως κάποιος γυρόφερνε σε κάνα αμπέλι, έβαζε τις φωνές για να τον τρομάξει, κι αν κάποιο ζουλάπι είχε κάνει ζημιά σε κάποιο αμπέλι, έστηνε καρτέρι τη νύχτα και το σκάωνε. Κι αυτός πρόγκαγε με ντουφεκιές, τις κίσσες κοί τις καρακάξες και τ' άλλα αγριοπούλια, που κι αυτά είχαν αδυναμία στα σταφύλια και στα σύκα.

Και θυμάμαι, έτσι πολύ ασυδρά πως μια χρονιά, που ήταν δραγάτης ο Γιαννομαργαρίτης κι είχε σπίτι, μια νύχτα, κοντέρι εκεί κοντά στο Μερεσέϊκο αμπέλι, για να ακούσει την αλεπού που είχε ρημάξει τα σταφύλια, παρά λίγο έλειψε να σκοτώσει το γυιό του Μερεσσθουλή, Στάθρενο, που υπηρετούσε στρατιώτης στη Μ. Ασία και είχε πάει με άδεια στο χωριό κι επιστρέφοντας για τη μονάδα του πέρασε, πρωτού ακόμα να φέξει, απ' τ' αμπέλι του πατέρα του για να κόψει σταφύλια. Κι ο δραγάτης, που παραμόνευε, άμα άκουσε κάποιο θόρυβο κι είδε και τα κλήματα να κουνιόνται, νόμισε πως ήταν η αλεπού ή κάνας ασδός και ντουφέκισε μ' αποτέλεσμα να τον τραυματίσει αρκετά σοβαρά και να νοσηλευτεί για κάμποσο καιρό, ώσπου να γίνει καλά.

Ο δραγάτης φύλαγε τ' αμπέλια μέχρι τον τρύγο, που άρχιζε, κάπως εποχιακά, στις 14 του Σεπτέμβρη, που ήταν η γιορτή του Σταυρού. Τότε, μετά τη λειτουργία, ξεκίναγαν όλοι όσοι είχαν αμπέλια στην Ποταμιά και, αν ήταν ο καιρός ωραίος, έπαιρναν το κατήφορο, άλλοι καβάλα στα μουλάρια κρατώντας μαζί τους και τ' αποκά για το μούστο κι άλλοι πεζοί και με φορτωμένα τα ζα με γαλίκες, κοφίνια και καλάθια, γιατί αυτοί είχαν λιγότερα αμπέλια και δε θα πάταγαν εκεί τα σταφύλια αλλά θα τα μετέφερναν στο χωριό με τα ζώα όπου είχαν την κάδη και τα βαρέλια νι κα πατήσουν εκεί.

Έτσι, άρχιζε ο τρύγος στο ήταν μια πολύ χαρούμενη δουλειά κι όλη εκείνη η περιοχή έπαιρνε μια γιορταστική όψη, και μια ξεχωριστή ζωντάνια, γιατί γιόμιζε ο τόπος από κόσμο, που άλλοι τρύγαγαν άλλοι πατάγαν σταφύλια κι άλλοι κουβάλαγαν το μούστο στο χωριό με τα μουλάρια κι αλούδε ακούγονταν τραγούδια και χαρούμενες φωνές. Και το κάθε συγκεντρώνονταν, παρέες — παρέες, κι έφτιαναν κάνα σφακτό και τάρριχναν στο γλέντι μέχρι αργά τη νύχτα. Ακόμα μου μένουν αξέχαστες κείνες οι μέρες του τρύγου και θυμάσαι πως, παιδάκι μικρό ακόμη, καβάλαγα μουστιές με το μουλάρι, στο χωριό, άρα έπαιρνε ο ήλιος κι άρχιζε να βραδυάζει για να μη βράζει ο μούστος απ' τη ζέστη. Πόσο γραφικές και χαρούμενες ήταν, αλήθεια, κείνες οι μέρες του τρυγητού και πόσο ευχάριστα ξαναγυρίζουν στη θύμηση!

Ομως, εκείνα τ' αμπέλια, πριν από πολλά χρόνια, καταστράφηκαν από φυλλοξήρα, που τότε πρωτοφάνηκε στην Ελλάδα, και γλίτωσαν μονάχα οι κληματαριές (η κόφατα) και οι αχλάδες (κλήματα, που ήταν κουρνιασμένα πάνω σε δέντρα — που δεν τα πείραζε η φυλλόξηρα. Κι εκεί που η περιοχή έμοιαζε σαν ένα απέραντο άμορφο περιβόλι, άρχισε να μαραζώνει και να ρημάζει, γιατί παραμελήθηκε και, χώνα με το χώνο, όλο τα κλίβια κι οι ταράτσες μεταμάθηκαν και γκρεμίστηκαν και ζέμενε μονάχα το κάλυβό του Παπαπαναγιώτου που έπρεπε να βρίσκεται πλάι στο δρόμο και κοντά στη βρύση. Αυτό μόνο διασώθηκε, γιατί τα είχε αγοράσει ο Πολύμερος και το επισκεύασε και το χρησιμοποίησε, κάπως σα μαγαζάκι.

Αλλως τε, έλειψαν κι όλα εκείνα οι παληοί, που έφτιαχνανε τ' αμπέλια και καλλιεργούσαν τα κτήματα και δεν ζέρω αν κάποια ελάχιστα απομεινάρια, βρίσκονται ακόμα στη ζωή, πρε να θυμούνται έτσι σα μακρινό όνειρο, κείνη την τόσο όμορφη γραφική περιοχή.

Νοσταλγικά λοιπόν, περιπλανιέμαι κιαμά φορά, κι η δικιά μου η σκέψη στην τόσο ξεμακρυσμένη κείνη εποχή και φέρνει θύμησή μου τις χαρούμενες κείνες μέρες του τρύγου κι αν κάποτε τυχαίνει να περνάω από κείνη την περιοχή και τα βλέπω ακαλλιέργητα και παραγμένα κλείνω, για κάποια στιγμή, τα μάτια μου και παιδεύω να την ξαναδοκιμάσω και πάλι όμορφη κι ωραία, έτσι όπως την είχα γνωρίσει παληά. Και νιώθω πολλή συγκίνηση.

Πως αλλάζουν οι καιροί και τόσο δίκιο είχε κείνος ο σοφός Ηράκλειτος, ότ-αν έλεγε «τα πάντα ρει και ουδέν μένει»!!!

ΔΗΜ. Κ. ΥΦΑΝΤΗΣ

Η νεολαία Κροκυλίου το έτος 1938-39

- *Ορθιοι: 1) Χαράλαμπος Κ. Στίρατος, 2) Μελετάδης Θρ. Ζωγράφος, 3) Γεώργ. Χ. Καραμπέλος, 4) Σταύρος Δ. Σταυρόπουλος, 5) Χαράλ. Δ. Στούγιας.*
- *Καθήμενοι (α' σειρά): 1) (;), 2) Δημήτρ. Κ. Στράτος, 3) Κων)νος Αθ. Παγώνης, 4) Αλέκος Δ. Αρμάος, 5) Ζαχαρίας Δ. Σταυρόπουλος.*
- *Καθήμενοι: 1) Μαργαρίτης Γραβέστης, 2) Κώστας Ι. Γιαννακόπουλος, 3) Νικολ. Δ. Βάρσος, 4) Παναγ. Λουκόπουλος.*
- *Στο μπαλκόνι του ελληνικού σχολείου, δεξιά: Η Βιργινία Γραβέστη — Κλάιρα και η Ιφιγ νεια Σακορέλλου — Ζέρβα.*

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΑΠ' ΤΗΝ ALBERTA ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ

Ο ΜΑΤΖΑΛΟΗΑΝΟΣ

γράφει και συγκινεί

ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΥΜΕ σήμερα ένα μέρος από το μακροσκελέστατο αλλά πάρα πολύ ενδιαφέρον γράμμα που λάβαμε απ' το φίλτατο χωριανό Γιάννη Σαΐτη ή Μαντζαλόηανο.

Ο Γιάννης με αναφορά που έγινε στο πρόσωπό του στο βιογραφικό σημείωμα για το Θρασύβουλο Ζωγράφο μας γράφει:

«Είμαι περήφανος. Ο Θρασύβουλος ήταν δάσκαλος των δασκάλων, θα έπρεπε να είχε γίνει επιθεωρητής για όλα τα σχολεία της Ελλάδος, τον άξιζε. Τον άξιζε να ήταν καθηγητής Πανεπιστημίου, να είχε γίνει άρχοντας στο ελληνικό κράτος με το πετραγωνικό του το μυαλό να είχε τη θέση του Κώστα Καραμανλή, τον άξιζε και πολλές φορές.

Η ψυχική εξέρνε αλεν τον κόσμο τότε, η ανήχεια τον είχε πάρει στο τελευταίο σκαλοπάτι της ζωής του.

Κείνα τα χρόνια θέριζε η φυματίωση σε αλεν τον κόσμο. Τότε είχαν πάει και το δάσκαλο Θρασύβουλο οι θάνατοι συγγενικοί.

Βοηθή κατοθοηθή,

Πάντοτε έλεγε τα ψήχαρμα και σοφά του λόγια αυτά έχει η ζωή, άνθρωπος γεννιέται με υγεία και χαρά εντεχομένα, αλλά πεθαίνει με δάκρυα. έλεγε η ζωή δεν είναι ρόδινη και ευτυχισμένη.

Τον εύλογος να είναι δρόμος ακλόνητος, ποτές δεν ήθελε δειλία και λύπη, ήταν πάντοτε ο ίδιος στο σχολείο, στην αγορά, στην εκκλησιά, με τον κόσμο σχέτος και σοβαρός, το λογικό του ήτον μηχανή.

Εκείνα τα ψήχαρμα και σοφά λόγια κάρφωσα μέσαμου και βρίσκομαι και εγώ σκόμα στη ζωή. Ζεύω και δεν φιλάω.

Η καρδιά του Θρασύβουλου ήταν τα δυνά τα Βαρδούσια και η Γκιόνα, γιατί και έζησε σχεδόν ένα αιώνα, δεν τη ήφτανε ωρκετά δόσανε, είχε χάσε το φως του επί χρόνια.

Μακάρι να είχε όλος ο κόσμος την ατσαλένια καρδιά του Θρασύβουλου και την καρδιά της μάνας μου της Μανζαλάης πως έζησε ένναν αιώνα και λίγες μέρες περισσόνω. Η μάνα μου πέθανε το 1979, δεν ήμαν εκεί, ήμαν στο κοζάνι, δεν ήξεραν, αλλά σταγόνα δάκρυα, όχι που έζησε πολλά χρόνια στη ζωή κείνη πέθανε ευτυχισμένη, εγώ θα πεθάνω δυστυχισμένος, έρχεται η σειρά του καθενός νι πίνει φαρμάκου στήν παλιοζωή.

Εγώ στο σχολείο πήγαινα τις μισές μέρες την εβδομάδα, τις άλλες μισές τσοπάνης με τα γιδοπρόβατα, τις μισοίες που είχα τότε στο σχολείο για νε τις συμπληρώσω θα έπρεπε νι πηγαίνω ακόμα σήμερα στο δημοτικό σχολείο.

Στο σχολείο πρόσεχα το δάσκαλο όταν έγραφε τα μαθήματα στον πίνακα, ποτές δεν διάβαζα, αγαπούσε το σχολείο εγώ και άλλα παιδιά κάθε βράδυ στο μανταί κοι στη σταφίτσα.

Έλεγε, ποιός ξέρει το μάθημα νι σηκώσει το χέρι, πολλές φορές δεν ήξερε κανείς το μάθημα, τότε σήκωνε εγώ το χέρι με φόνιαζε πολλές δείτερο δάσκαλο σηκώνομαν κοι τεγκρωμι στον πίνακα όπως τα έγραφε εκείνος την πρώτη μέρα. Ούτε μια εξείδε λάθος. Τώρα γεράσαμε, άλι λάθη κάνουμε,όχι στα γράμματα, σε άλλα πράματα.

Όταν θάμαστε μας φύσεζε, κτήνη, ζώα, δεν θα γίνετε ποτές ανθρώποι εσείς. Όταν χτίπαγε ξύλο μετιμωσυνής φλόγητα εέλεγε δεν ξέρεις το μάθημα νι ξεραθής μεστιαπαιο μισός κοι κοκά χρόνια κοι μετά γίνεται, τι κάνεις η μάνα σας η μονάδικη δρυσιά του Θρασύβουλου.

Ο μακαρίτης ο Θρασύβουλος έλεγε του μακαρίτη του πατέρα μου Θανάση νι στείλεις αυτό το παιδί στα μεγάλα σχολεία, μν φαΐτάς για πουλάς για τα κορίτσια με τα με γιόρς τα γιδοπρόβατα τα είχε μαρμαρά κοι τα μασά που δικαιούσαν τα είχε κεφαλιωμένα με άλλον αφέντη του στοιχιό τωρνί κεφάρι δεν γίνεται ποτές.

Ο δάσκαλος Θρασύβουλος Ζωγράφος ένας ήταν ο πιο τίμιος άνδρας του χωριού ήτοιν πάντοτε πολίθιμος, σπουδάγος για κάθε θέμα ίδιος ιστορικός, δεν είχε εγωισμό, ήταν λογικότατος και σοφότατος ανθρωπος, είχε σεβασμό πολύ ισχυρός, είχε πυγμή πολύ απλός ταπεινός μας τα έλεγε κάθε μέρα να γίνεται ταπεινοί κοι τίμιοι, η ταπεινοφροσύνη έλεγε, κερδίζει τα πάντα αλλα εμείς δαιδίοι από εδώ αυτό διστηναν κοι ιπά τάλλο εθγιαναν.

Τα παλιότερα χρόνια με μέσον της παλαιάς δγιάνα ανεφαμένα δάσκαλοι κοι αυτό να ξεστρεβόσαν μια γενιά, ιεραστρέβοιν σωρίαντα γενιές. Ο δάσκαλος Θρασύβουλος τον άξιζε να είχε γίνει μέγας κοι τρισμέγας σε αλόκληρο τα κράτος τον Ελληνικό.

Ο δάσκαλος μας πήγε στην Αγία Παρασκευή με τα τσοπά, για την καλή αρχή του δρόμον μας πήγανε κοι φυσιά μας κοστίνα αλλά οι κοστίνες δεν μάντεψαν σκάμη πρίλιον 50 χρόνια φύτεψαν μια πιθαμή αγριελιές, ύστερα από 50 χρόνια ανηφίκρεψαν κοι δίνουν ένα φορά χωρίς ποιοιγωγή.

Γνωστόν είναι ο τόπος ο δικός μας ασκαλιστικά η ψυχική και άγονη Δεωρίδα είναι μόνον για γίδια για κίνοτας άλλη παραγωγή αλλά πολύ αργοντέψαμε τα τελευταία χρόνια τα γίδια μας πάνε μες βρίσκουν τα μάτια θα δθε κοιρός κοι τίδια τα αναζητήσαμε κοι τα γίδια.

Ο δάσκαλος κάθε χρόνο στις 25 Μαρτίου κοι στις εξήντα εέγα τα ίδια πάμε τα γεροδασά. Πριν αρχίσω είχα μόνος μου δικο μου πόθημα, γιόνομαν φοστανέλα, τα τσαμπόχια, τα κοντοκάν ανοιχτάτα τον αγκίτσα στο πλάγι είχα τσιτσάρα βέλνη κοι ένα κατρεφτάρι τα μιλιά κουμένος αλόνος μου τα είχα θγάλη.

Χτεζόμαν με το γιαλί αρε τι λεβεντιά πάμε ο θεός φτάς σοβάρεψε τα πρόβατα κοι πάνεζα πούδα μονή Γεωργοβά μάστα πράματα κατεφμέξαμαι άδη γεωργούλια θεσπαρόσαι κοι κοιά δώνε γιατί δγάνες στλάσα λότελα.

Όταν έλεγα το πάμε ξεκαρδίζεταν ο κόσμος στις γέλοια θυμάσαι ένας σχολάρχης του ελληνικού σχολείου πάω ήταν τότε κοι ένας αγρεπάνος, κάθεσταν στις καρέκλες εκεί μπροστά στο κοιμπιούτο είχαμε τη σκάνη.

Θυμάμαι είχαν πέσει κάτω από τις καρέκλες από τα γέλια όταν έλεγα το πάμε γέλαγε κοι ο δάσκαλος Θρασύβουλος με την ψυχή αν παρέλαι τα δόσανα που είχε.

Με είχε κάπαν στο σχολείο με δπτέλνε στο μέρι κοι έκοβα λόγες για τον κόλιμας δεν τον θυμάμαι πιοός ήταν μου είπε να γιμάσαι τις κάτσες στο κόμπα μου δυο φορές την είχο χαρακόσει έσπαγαν τα κατάλαβε με κινήγησε να με πάσει εφυγα από σχολείο πήγα στα γίδια σε δυο μέρες πήγα πάλι, του είχε περάσει ο θυμός και γλύτωσα, δεν τος είχα σκάξει.

Το 1951 εγώ και ο αδελφός μου Κώστας και η γυναίκα μου Δεσποινιτσάκια στον Καναδά, για δόξα δεν πάνεγα σε καιρό κατεφή μου γνώση νι σε είχο πρόστα, το 1959 γύρισα με τη γυναίκα μου με τέσσερα παιδιά χωρίς δουλιά κατά κοζάνι έσπαγε γνοίζει στον τόπο του Δεκεμβρίου αλλε μια φορά ξεκαπαθάζεγα ένα αντηρο από την κοιλιά του χωρίστηκε το δάσκαλο Θρασύβουλο κατεκνθοκαγμένος που έφερα τα παιδιά μου νι μάθουν τα ελληνικά γράμματα, νι γνωρίσουν την πατρίδα, με αγαπούσε από τότε που ήμαν μαθητής του κοι τι έκανα, μου τρίβει μες τον νερό.

Τότε του είπα του δασκάλου ιπόσος φτάνει από τον τόπο τον ΕΓΚΑΗΜΑΤΕΙ λέει ο δάσκαλος.

Στον πατέρα μου οφείλω τα ζεν κοι τις τον δάσκαλό μου το ΕΥΖΗΝ.

Εδώ το 1987 είναι σπο αρχόμαμα νο μαζεντάν όλοι οι χωριανοί Κροκύλιο, στο πεταμένο χωριά μας ένα τέτοιο θέμα κοι πιοός δεν το θέλει αλλά είναι σόμη αδέναμαν δώτι η κατοδίκη του καθενός είτε στο εξωτερικό, είτε στο εσωτερικό δεν θα έχει τελειώσει το 1987 μεσάμα κοι στον Θεό ταυτί, όργανα έχομε τον αγεραστον Ψυχάρη Λογίου των Σιδηρένιο Σταυρομήτσο με τα κλεφίνο κοι τον ατσαλένιαν Κοντβάλα με τα λιαάτσα αμάγκαμ ις κίνοι κοιά κοι μαρμαρίνοι τις κίνοι κοι κρατάνε το χωριά Μπαρκάσιαδες Ψεντείοι κοι Κατσαμαγκαίοι με τα γιδοπρόβατά τους άλλωστε.

Θι φοβόμαστον να πληρώσομε στο χωριά δπως σκάζοντι σε άλλα χωριά, τα χρωμε κοι το χωριό τα πεφυρόγεσε ο κόσμος όπεν θα τα ανεζητήσοιν θα είναι κοτάσιν. Μεγάλωσα στην Αθήνα μαθήσιοσ τον πρωτεύουσα ο αντιστοιχός μου ο ΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ κοι πρωιδρόνει το χωριά με τη γυναίκαν τους εκτιμά ιδιαιτέρως.

Δεν πάνε πολλά χρόνια που ξεκαλιεύθηκε η Ελλάδα από τους βάρβαρους Τούρκους, δεν πάνε πολλά χρόνια ήρθε αλλη πιο βάρβαρη κατοχή, δεν πάνε πολλά χρόνια που ξεπερασόμα από τις ταράτσες, τα μανδρά, απ' τα πουλάμα πτά πόμα. Πρατα πρατα για Κιζόντι κοι τα μεγάλεία έμαναν τι πάνω αδέναμα χωρίς δοσμά κοι χάρη τα χωράφια ερτρόσαν πεγάμα, τα κοιπόρο κλωριά ξεκαθάρεναν, τα σιμέλια ξεπατάθηκαν σπόρεμαν τα νερά μας κλέγαν το ποτάμι μας κλέγαν το Μόρνο ποτάμι πανάθιμόν Πιστοσό να μένει η πρωτεύουσα νερό να μη χαρτόσει ποτέ. Τα αντάμι αντι-κοι στη ψυχικά κοι άγονη Δεωρίδις. Χο πιος καταστρόφκε στην καταμένη εξωφία η ψυχικά Δεωρίδα, όπου γεννιόμε κοι η μόρφο του, άσπα χωριανοί δεν τα κατάλαβαν ις κόμη σπαί δυστάνε το χωριό, σας το ξηγάω εγώ ο Μανζαλόηανος, οι ελάχιστοι τσοπάντες δεν δυστάνε ιμαστο μ τα γιδοπρόβατά τους, τους εκτιμοι με όλη μου την καρδιά, εγώ μεγάλωσα με τα γιδοπρόβατα, δεν μπορεσεγνω νέστις ούτε τα λεφτά, ούτε το μονοπόλιο.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΩΚΙΔΑ

Σύσκεψη πολιτιστικών φορέων

Υπό την Προεδρία του Νομάρχη Μιχάλη Καλκανδά έγινε στα γραφεία της Νομαρχίας σύσκεψη των πολιτιστικών συλλόγων του Νομού. Διαπιστώθηκε ότι έγιναν πολλές εκδηλώσεις το καλοκαίρι του '84 και μάλιστα υψηλού επιπέδου. Υπήρξε μεγάλη συμμετοχή του κόσμου. Δημιουργήθηκε η ανάγκη συντονισμού των νέων με δηλώσεων από κάποιο όργανο. Έτσι αποφασίσθηκε να γίνει νομαρχιακή πολιτιστικών εκδηλώσεων (ΝΕΠΕ) στη Νομαρχία. Και να επιδοτηθούν τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις των πολιτιστικών συλλόγων 100 και πολλοί από αυτούς δεν έχουν στέγη. Απαραίτητη κρίνεται η στενή συνεργασία των συλλόγων με την τοπική αυτοδιοίκηση.

Νέο νοσοκομείο Φωκίδας

Έγινε πριν μέρες στην έδρα του νοσοκομείου Αμφισσας η δημοπράτηση ανέγερσης του νέου νοσοκομείου 120 κλινών προϋπολογισμού μελέτης 705.000.000 δρχ. Έλαβαν μέρος 17 εταιρίες και ιεποδότης ανεδείχθη η «ΓΙΑΚΑΤ» με ποσοστό 47,11%

Πολύ σύντομα υπολείπεται ότι θα αρχίσουν οι εργασίες ανέγερσης και το καινούργιο Νοσοκομείο θα λύσει το μεγάλο πρόβλημα της υγείας στο Νομό και θα ικανοποιήσει ένα παλιό αίτημα των κατοίκων του Νομού.

Στη Δημοπράτηση παρέστησαν ο Νομάρχης Φωκίδας Μιχάλης Καλκανδής, ο Δήμαρχος Αμφισσας Χ. Καμπεράκης και η αναδήμαρχος Γιάννα Γαζή.

Η εφημερίδα της ΑΔΕΔΥ

Η εκτελεστική επιτροπή της ΑΔΕΔΥ ανακοινώνει ότι το τελευταίο δεκαήμερο του Οκτώβρη κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο της «ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ» δημοσιογραφικό όργανο της Ε.Ε. της ΑΔΕΔΥ. Το ύψος κάθε συνδρομής ανέρχεται 2.000 δρχ. ετήσια. (Διεύθυνση: ΑΔΕΔΥ, Φιλελλήνων και Ψύλλα 2, Αθήνα 10557).

Προστασία καταναλωτών

Πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στην Νομαρχία με θέμα «Ουσιαστική διακίνηση και επάρκεια αγαθών, διαμόρφωση τιμών σε νόμιμα επίπεδα, εντατικοποίηση ελεγχου νομικού και οικονομικού ελέγχου καταστημάτων».

Στη σύσκεψη μετείχαν ο Δήμαρχος της Αμφισσας Χρηστουλάς Καμπεράκης, ο Πρόεδρος του επιμελητηρίου Φώκιας Μαυρέλος, ο Πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου Γιώργος Φαλίδας, ο Διευθυντής Χωρ/κής Φωκίδας οι Διευθυντές των αστυνομικών τμημάτων Αμφισσας και Ιτέας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Στη σύσκεψη επισημάνθηκαν παραβάσεις σε ορισμένα είδη κατανάλωσης που θετικά οφείλονται στις προμηθεύτριες εταιρίες.

Αποφασίστηκε. Η εντατικοποίηση του ελέγχου για την προστασία του καταναλωτικού κοινού.

Σεμινάριο επιμόρφωσης στελεχών ΟΤΑ

Στην αίθουσα τελετών της Τεχνικής Σχολής Αμφισσας με πρωτοβουλία και υπό την προεδρία του Νομάρχη Φωκίδας Μιχάλη Καλκανδή έγινε σεμινάριο Ενημέρωσης Επιμόρφωσης στελεχών ΟΤΑ. Στο σεμινάριο μετείχαν Δήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινοτικοί και Δημοτικοί Σύμβουλοι κοβός και οι Γραμματείς των Κοινοτήτων. Η προσέλευση των συνέδρων ήταν καθολική και η επιτυχία του σεμιναρίου πλήρης.

1) Ανάλυση Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα. Αποκέντρωση — Τοπική Αυτοδιοίκηση.
2) Διαδικασία εκτέλεσης Δημοτικών και Κοινοτικών έργων
3) Εκτέλεση έργων ΟΤΑ (Επίθλεψη, παραλαβή κλπ)
4) Νομαρχιακά προγράμματα Δημοσίων επενδύσεων
5) Αύξηση φορολογικής εξουσίας από τους ΟΤΑ
6) Χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται στις Γεωργία και επίδρασή τους στα γεωργικά προϊόντα.
7) Στεγαστικά προγράμματα στο Νομό (Αποκατάσταση σεισοπαθόντων)
8) Προστασία της Κτηνοτροφίας από λοιμώδη νοσήματα
9) Καθήκοντα και υποχρεώσεις υπαλλήλων ΟΤΑ
10) Ιαότητα των δυο φύλλων
11) Προστασία των δασών
12) Υγιεινή του περιβάλλοντος
13) Δημόσια έργα, ανάλυση της πορείας των και ενημέρωση προγραμμάτων
14) Μέτρα προστασίας του καταναλωτή.

Στο τέλος έγινε διαλογική συζήτηση σε όλα τα θέματα και απάντηση ερωτήσεις. Στο διήμερο που διήρκεσε το σεμινάριο 29, 30.10.84 οι Δημοτικοί και Κοινοτικοί σύνεδροι του Νομού είχαν την ευκαιρία να συνεργαστούν στενά με τους υπηρεσιακούς παράγοντες και να προκαθορίσουν υποδείξεις που απορρέουν τις Κοινότητες.

Η επιτυχία του σεμιναρίου έφερε θετικά οφέλη στους ΟΤΑ.

Επισκευές σχολικών κτιρίων

Πιστώσεις ύψους 1,36 δισεκατομμυρίων δραχμών διατέθηκαν φέτος από το υπουργείο Παιδείας για την επισκευή σχολικών κτιρίων. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση 400% σ. αν συγκριθεί με τα κρήματα που είχαν διατεθεί για τον ίδιο σκοπό το 1981, τελευταίο χρόνο της διακυβέρνησης της χώρας από τη «Νέα Δημοκρατία».

«Όλα αυτά τα ποσά απορροφήθηκαν και όλα τα σχολεία, που είχαν επισημανθεί οι ανάγκες τους, θα είναι πλήρως έτοιμα να λειτουργήσουν το νέο σχολικό έτος.

Πιο συγκεκριμένα:

Οι επισκευές των σχολικών κτιρίων ακολουθούν τα τρία τελευταία χρόνια ιδιαίτερα το υπουργείο Παιδείας, τον ΟΣΚ και τις περιφερειακές υπηρεσίες σχολικής στέγης. Για το σκοπό αυτό και με στόχο να καλυφθούν όλες οι ανάγκες επισκευών ώστε να λειτουργήσουν ομαλά τα σχολεία στο νέο σχολικό έτος 1984—85 αυξήθηκαν κι ερέτος οι σχετικές πιστώσεις.

Ακόμα οργανώθηκε καλύτερα κι αποκεντρώθηκε ολόκληρο το έργο των επισκευών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι σε σύγκριση με το 1981 στα τρία χρόνια της διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ είναι ιδιαίτερα αυξητή η αύξηση των πιστώσεων για επισκευές σχολικών κτιρίων. Έτσι διατέθηκαν:

1981 340 εκατ. δρχ.
1982 635 εκατ. δρχ.
1983 1.050 εκατ. δρχ.
1984 1.360 εκατ. δρχ.

Αύξηση δηλαδή μεταξύ 1981 και 1984 400%. Το ποσό αυτό κατανεμήθηκε φέτος ως εξής: 760 εκατ. στο Νομαρχιακό διαμέρισμα πλην Αττικής, 300 εκατ. για έργα επισκευών από τον ΟΣΚ στο νομό Αττικής και 300 εκατ. για έκτακτες περιπτώσεις επισκευών σ' όλη τη χώρα.

Πρέπει να επισημανθεί ότι όλα τα ποσά αυτά απορροφήθηκαν.

ΑΠΟ ΤΗ Ν.Ε.Λ.Ε. ΤΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Το Συμβούλιο Λαϊκής Επιμόρφωσης Φωκίδας, πιστεύοντας στι η πορεία προκοπή του τόπου είναι υπόθεση του ίδιου του λαού μας με τη μορφωτική του βελτίωση και την άμεση συμμετοχή και συμπαρίστασή του σε κάθε κοινωνική και παραγωγική διαδικασία, ζητάει απ' όλο το λαό της Φωκίδας, από τους μαζικούς φορείς και τους πνευματικούς και καλλιτεχνικούς δημιουργούς του τόπου την εκδήλωση του ενδιαφέροντος τους για το μέλλον του, με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες πάνω στα θέματα που, κατά τη γνώμη τους, πρέπει να γίνει επιμόρφωση.

Έτσι η γνώση να γιοτελέσει κτήμα του λαού κι εργαλείο στα χέρια των ανθρώπων στην καθημερινή ζωή και πάλη, ώστε να ανεβαθμίσουν τη ζωή τους και να την κάνουν περισσότερο δημιουργική αλλά και ανθρωπινη.

Επίσης καλεί τους ενδιαφερόμενους να εργασιούν σαν επιμορφωτές πάνω στα αντικείμενα της γνώσης τους, να υποβάλουν αίτηση με πλήρη στοιχεία και σύντομο βιογραφικό σημείωμα στα γραφεία της Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΑΜΦΙΣΣΑ, πλατεία παιδικής χαράς, τηλ. 22—844) ή στα κατά τόπους Κέντρα Λαϊκής Επιμόρφωσης του Νομού (ΑΜΦΙΣΣΑΣ τηλ. 29—513 και 29—037, ΙΤΕΑ, τηλ. 33—026 και 32—971, ΓΡΑΒΙΑ, τηλ. 91—470, ΑΙΔΟΡΙΚΙ, τηλ. 22—136, ΕΥΠΑΛΙΟ, τηλ. 51—732).

Ο Πρόεδρος της ΝΕΛΕ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΚΑΝΔΗΣ
ΝΟΜΑΡΧΗΣ

Διάφορα

Διόρθωση

Η Μαγδαλήνη Καρδαρά πρόσφερε 1.000 δραχμές για την εφημερίδα και όχι «στη μνήμη του συζύγου της Στέφανου», όπως κακώς γράψαμε από λάθος στο προηγούμενο φύλλο.

Συγχαρητήρια

Στον Δημ. Ευθυμίου Μαυραγάνη, για την επιτυχία του στα ΤΕΙ Κοζάνης. Η καθυστερημένη πληροφόρησή μας για την επιτυχία του δεν πρόφτασε την έκδοση του προηγούμενου φύλλου μας.

Το χορευτικό μας

Με κάποια καθυστέρηση άρχισε πάλι τα μαθήματα χορού τόσο για τους μεγάλους όσο και για τα μικρά παιδιά. Όσοι ενδιαφέρεστε να έρθετε σε τηλεφωνική επαφή μαζί μας.

Οι φοιτητάδες: Ναπολέων Ζέρβας και Άγης Βελουχιώτης.

ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ

Η ανατίναξη της γέφυρας

ΕΜΕΙΣ δε θα επιχειρήσουμε καμιά ανάλυση του κορυφαίου γεγονότος της Εθνικής Αντίστασης, που αποτέλεσε τόσο καίριο κτύπημα στις δυνάμεις του Άξονα.

ΜΑΖΙ με το χάρτη της μεγάλης αυτής επιχειρησης και τη φωτογραφία των πρωταγωνιστών, θα πούμε μόνο δυο λόγια.

Ο ΛΑΟΣ πρέπει να μαθαίνει την ένδοξη ιστορία του, όπως πραγματικά έγινε. Να μαθαίνει τα μεγάλα γεγονότα και τις ηρωϊκές πράξεις του, αλλά συγχρόνως να μελετάει τα λάθη του και να αντλεί διδάγματα πολύτιμα για την παραπέρα πορεία του.

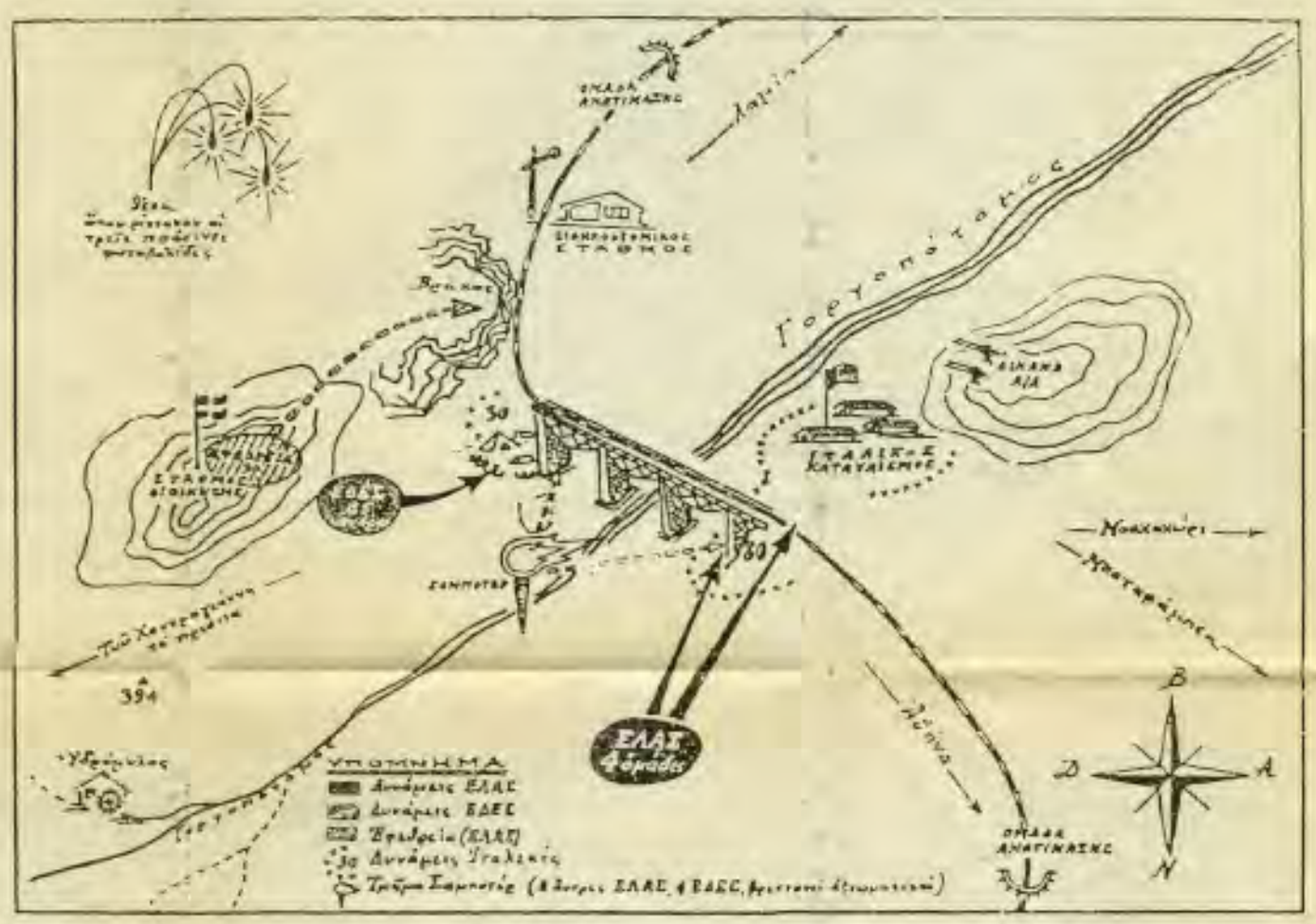

Σχεδιάγραμμα τῆς ἐπιχείρησης τοῦ Γοργοπόταμου, πού ἔγινε μὲ βάση τὴν διαταγὴ ἐπιχείρησης ὅπως τὴ δίνει ὁ Μ. Δημητρίου (Νικηφόρος) στὸ βιβλίο του «Τὸ χρυσικὸ τοῦ Γοργοπόταμου».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αισθανόμαστε την ανάγκη να απευθυνθούμε σε όλους τους Κροκυλιώτες αλλά και στους φίλους της εφημερίδας μας και να πούμε τις σκέψεις μας.

Είναι γεγονός ότι μια εφημερίδα όσο μικρή κι αν είναι και όσο περιορισμένη κυκλοφορία κι αν έχει, δεν παύει να απαιτεί ορισμένα βασικά έξοδα και προϋποθέσεις για να εκδοθεί. Αναριθμώ γι' αυτούς τους λόγους και χωρίς να αποτελούμε εξαίρεση, σας επισημαίναμε τη μεγάλη ανάγκη υποστήριξής της εφημερίδας μας γιατί τα πάγια έξοδα για την έκδοσή της είναι μεγάλα.

Είμαστε βέβαιοι ότι οι περισσότεροι από μας δε στέλνουμε τη συνδρομή μας από αμέλεια. Δε μπορούμε όμως να συνεχίσουμε έτσι. Πρέπει να συμβάλουμε όλοι. Δεν είναι δυνατό να δεχόμαστε την άποψη ότι η εφημερίδα παίζει πολύ σοβαρό ρόλο στην επικοινωνία μεταξύ μας και απ' την άλλη μεριά να μην κάνουμε τίποτα για να βοηθήσουμε.

Το Δ.Σ του Συλλόγου μας, με πρόσφατη απόφασή του, ορίζει το ύψος της συνδρομής από 1ης Ιανουαρίου 1985 ως εξής:

- Ετήσιες συνδρομές μελών 500 δραχμές
- Συνδρομές Δήμων, Κοινοτήτων και Οργανισμών 1.000 δραχμές
- Συνδρομές εξωτερικού 15 δολλάρια

Με το φύλλο αυτό, επισυνάπτεται και έντυπο επιταγής για διευκόλυνσή σας.

ΧΩΡΙΑΝΟ! ΚΑΙ ΦΙΛΟΙ, ΜΗΝ ΑΜΕΛΕΙΤΕ. Στείλτε τη συνδρομή σας σήμερα!

Νέα του χωριού

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ολοκληρώνεται όσερα από 47 χρόνια. Εννοούμε την ασφαλτόστρωση του δρόμου Κοντεντάρι — Κροκύλιο. Τις μέρες αυτές τελείωσε η ασφαλτόστρωση του δρόμου, εκτός από ένα μικρό κομμάτι κοντά στο Κοντεντάρι. Το γεγονός δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο. Πρέπει πραγματικά να μας προβληματίσει. 47 ολόκληρα χρόνια το κράτος για κάποιους λόγους ασφαλτο στο κομμάτι αυτό γιατί δεν κατάφερε να φτάσει 10 χιλιομέτρου, τη στιγμή υπάρχει πόσο δεν δόθηκε το ίδιο για να τον φτιάξει αλλά υπήρξε έργο της ιδιωτικής εργασίας των Κροκυλιωτών που με τα ρυμουλκούμενα τέρα τους τον δώσαμε σπιθαμή προς σπιθαμή και τον εγκαινιάσαν τον Αύγουστο του 1937!

● Η ανακατασκευή του δικτύου ύδρευσης έχει ήδη αρχίσει και οι εργασίες συνεχίζονται. Βάθαια το έργο δεν είναι εύκολο λόγω του εδάφους αλλά προχωρεί και ελπίζεται ότι με την ανακατασκευή αυτή θα βελτιωθεί πολύ η υπάρχουσα κατάσταση.

● Έχει ήδη αρχίσει και συνεχίζεται η βελτίωση του δρόμου από τα σπίτι του Πλάτανα Αυγερόπουλου μέχρι το διάσελο με διάνοιξη του καναλιού και στρώσιμο με ασφαλτόλιθο.

● Τελείωσε το κτίσιμο της γέφυρας της πεζικής χαράς προς τη μεριά του ρέματος και έχουν ήδη παραγγελθεί για την περίφραξη κάγκελα όμοια με εκείνα του χώρου του μνημείου του Μακρυγιάννη.

● Όπως έχουμε ήδη γράψει, έχει δοθεί πίστωση 300 χιλιάδων για τη διαμόρφωση της Μόπιας. Πληροφορούμαστε ότι γίνεται ειδική μελέτη για το χώρο αυτόν και μόλις τελειώσει θ' αρχίσουν οι εργασίες.

Διαπιστώσεις - Απόψεις

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελίδα

λιθάρια» για να μην ξαναθυμηθεί να δει Κροκύλιο.

Συνέχεια για τα «έργα και τις ημέρες» του ίδιου εργαλείου, αλλά αυτή τη φορά με συνυπεύθυνο και το μηχανικό της Νομαρχίας κ. Αγγελέτο είναι και το γεγονός ότι οι δυο τους ανέβηκαν στο Κροκύλιο για να διαπιστώσουν τα σκαλίσματα του δρόμου ΧΩΡΙΣ να ειδοποιηθούν οι κοινοτικές αρχές.

Τι σοι πρακτική είναι αυτή, κύριοι της Νομαρχίας; Πρέπει ή δεν πρέπει να είναι ενήμερος ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο για μια τέτοια επιτόπια εξέταση;

Ε ΠΑΝΕΡΧΟΜΑΣΤΕ στο πρόβλημα του σταθμού διανομής ΔΕΗ Κροκυλίου, και θα επανέλθουμε ξανά μέχρις όταν η Διεύθυνση ΔΕΗ Φωκίδας μας πληροφορήσει ΠΟΤΕ θα προγραμματίσει τη μεταφορά του σταθμού στο κέντρο του χωριού, από την άκρη που τον έχει τώρα για να μπορέσουν οι ενδιαφερόμενοι να χτίσουν τα σπίτια τους χωρίς να εποχληθούνε για την παροχή της ΔΕΗ.

Α ΠΕΥΘΥΝΟΜΑΣΤΕ κατ' αρχήν στο σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φωκίδας, αλλά και σε όλους τους τυχόν ενδιαφερόμενους, ότι η έλλειψη μεράς στο Κροκύλιο για πέντε χρόνια τώρα, είναι έντονα αισθητή. Πιθανή εκδήλωση ενδιαφέροντος θα έδρισε τους Κροκυλιώτες θετικούς και έτοιμους να βοηθήσουν προς την κατεύθυνση αυτή.